

prima instanță, Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
judecător: I. Morozan
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova
instanța de recurs, Curtea Supremă de Justiție
judecători: G. Stratulat, D. Mardari, O. Sternioală

dosar nr. 2rh-232/2017

Î N C H E I E R E

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire depusă de Tatiana Abner,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Abner
împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/93 cu privire la
anularea ordinelor, restabilire la lucru, repararea prejudiciului material și moral,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2017, prin
care s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Tatiana Abner,

c o n s t a t ă :

La 24 februarie 2015 Tatiana Abner a depus cerere de chemare în judecată
împotriva APLP nr. 53/93 cu privire la anularea ordinelor, restabilire la lucru,
repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a fost angajată la APLP nr.
53/93 în calitate de contabil-șef și contabil prin cumul în baza contractului
individual de muncă nr. 213-cșc cu retribuirea lunară de 1500 lei. Din cauza
disonanțelor apărute în raporturile de muncă, angajatorul în final la 14 mai 2014 a
decis concedierea reclamantei conform art. 86 lit. k) Codul muncii, fiind emis în
acest sens ordinul nr. 16. Legalitatea ordinului dat a fost contestată de Abner
Tatiana, iar examinarea pricinii date se află pe rolul Curții de Apel Chișinău. Pe
parcursul procesului de judecată reclamanta a aflat și de existența a ordinelor nr.
22 din 24 decembrie 2013 și nr. 9 din 06 martie 2014, prin care s-a dispus
sanționarea disciplinară a salariatei.

Având în vedere că conținutul acestor ordine nu i-a fost adus la cunoștință
reclamantei, rezultă că a fost încălcată și procedura de sancționare disciplinară
prevăzută de art. 208-210 Codul muncii.

Sustine că la 17 mai 2014 a fost emis ordinul nr. 18, prin care s-a dispus
concedierea salariatei începând cu 14 mai 2014.

Invocă și ilegalitatea ordinului dat, în cazul în care contractul individual
de muncă încetează în temeiul ordinului angajatorului, care se aduce la cunoștința

salariatului sub semnătură cel târziu la data eliberării din serviciu, conform art. 81 al. (3) Cod de procedură civilă. Or, despre existența ordinului dat la fel a aflat în cadrul ședințelor de judecată.

Pe marginea acțiunilor angajatorului, reclamanta s-a adresat către Inspekția Muncii, care prin scrisoarea din 06 iunie 2014 a informat-o că este în drept de a se adresa cu acțiune în instanța de judecată și de a pretinde la plățile salariale ce-i revin în legătură cu concedierea nelegitimă, făcând referire în contextul scrisorii la ordinul nr. 16 din 14 mai 2014. Deci, rezultă că nici Inspekției Muncii nu i-a fost prezentat de către angajator ordinul de concediere nr. 18 din 17 mai 2014. Mai mult ca atât, din conținutul acestui din urmă ordin rezultă că, G. Vstavskaia a fost angajată în locul reclamantei începând cu 17 mai 2014, de vreme ce Abner Tatiana a fost concediată cu o dată anterioară – 14 mai 2014. Nici G. Vstavskaia nu a indicat în cererea sa data de angajare, ceea ce implicit denotă formalitatea concedierii reclamantei.

Deoarece sarcina probațiunii în litigiile de muncă este pusă pe seama pârâtului, cere Tatiana Abner anularea pct. 2 și 3 din ordinul nr. 18 din 17 mai 2014 privind angajarea lui G. Vstavskaia și concedierea reclamantei; anularea ordinului nr. 22 din 24 decembrie 2013 și nr. 9 din 06 martie 2014, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului material și moral cauzat salariatei ca rezultat al concedierii ilegale de către angajator.

Ulterior reclamanta a depus cerere suplimentară, prin care a concretizat suma plăților pretinse de la pârât, solicitând încasarea prejudiciului moral în sumă de 11 130 lei și prejudiciul material în sumă de 22 487,87 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 31 martie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată și tardivă cererea de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, a fost respins apelul declarat de Tatiana Abner și menținută hotărârea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 31 martie 2016.

La 26 decembrie 2016 Tatiana Abner a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri.

La 18 august 2017, Tatiana Abner a depus cerere de revizuire, solicitând casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2017.

În motivarea cererii de revizuire a invocat ca temei de revizuire art. 449, lit. b) Cod de procedură civilă, indicând că, instanțele de judecată eronat au calculat termenul de depunere a acțiunii.

Indică revizuenta că, ulterior emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție, la 14 aprilie 2017 a fost emisă Recomandarea nr. 99 cu privire la interpretarea normelor de drept ce vizează termenele de procedură, și conform acesteia termenul limită de depunere a contestației rezultă că este data de 26 februarie 2015, astfel acțiunea fiind înaintată în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) - (1¹) Cod de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de

examinare a cererii de chemare în judecată. Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Tatiana Abner neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu alte cuvinte, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, având în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuenta nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Tatiana Abner nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Prin urmare, Colegiul constată că revizuenta nu a prezentat înscrisuri noi care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce acelea prezentate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită, în cazul în care înscrisurile indicate de revizuent sunt emise ulterior examinării cauzei.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Tatiana Abner se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către Curtea Supremă de Justiție prin încheierea a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă, careva temeiuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Tatiana Abner, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Abner împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/93 cu privire la anularea ordinelor, restabilire la lucru, repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală